Πρὸς Κορινθίους Β

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, 1 καὶ Τιμόθεος ό ἀδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν Κορίνθω,² σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν όλη τῆ Ἀγαΐα:³ γάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ήμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Εὐλογητὸς ό θεὸς 3 καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατήρ τῶν οἰκτιρμῶν 5 καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, δ 4παρακαλών ήμᾶς ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ήμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ήμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάση θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. "Ότι καθώς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ 5 χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, τῆς 6 ύμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης⁸

https://biblicaltext.com

 $^{^1}$ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. 2 Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. 3 Άχαΐα, ας, ἡ, Achaia. 4 εὐλογητός, well spoken of, blessed. 5 οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, pity. 6 πάθημα, τος, τό, suffering, passion. 7 θλίβω, press, oppress. 8 ἐνεργέω, work, effect.

Πρὸς Κορινθίους Β 1:7 Byzantine NT

ἐν ὑπομονῆ τῶν αὐτῶν παθημάτων 1 ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν: καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν: εἴτε παρακαλούμεθα, ύπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας: εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί 3 ἐστε τῶν 7παθημάτων, ούτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ 8 θέλομεν ύμᾶς ἀγνοεῖν, άδελφοί, ύπὲρ τῆς θλίψεως ήμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῆ ἀσία,⁵ ὅτι καθ' ύπερβολην έβαρήθημεν ύπερ δύναμιν, ώστε έξαπορηθηναι⁸ ήμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν 9 έαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὧμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς: δς ἐκ τηλικούτου 10 θανάτου 10ἐρρύσατο 11 ἡμᾶς καὶ ῥύεται, 11 εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, 11 συνυπουργούντων 12 καὶ ὑμῶν ὑπὲρ 11ήμων τη δεήσει, 13 ίνα έκ πολλών προσώπων τὸ εἰς ήμᾶς γάρισμα 14 διὰ πολλῶν εὐγαριστηθῆ ὑπὲρ ὑμῶν.

¹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ² βέβαιος, firm, secure. ³ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ⁴ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁵ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ⁶ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁷ βαρέω, burden, weigh down. ⁸ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ⁹ ἀπόκριμα, τος, τό, sentence, decision. ¹⁰ τηλικοῦτος, so great, so large. ¹¹ ῥύομαι, rescue, save. ¹² συνυπουργέω, join in helping, help together. ¹³ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor.

Ή γὰρ καύχησις¹ ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον² τῆς 12 συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι³ καὶ εἰλικρινείᾳ⁴ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῆ⁵ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν⁴ ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως⁻ δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ 13 ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἔως τέλους ἐπιγνώσεσθε: καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς 14 ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα⁵ ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ² καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῆ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει 10 ἐβουλόμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς 15
τὸ πρότερον, 11 ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε: καὶ δι' ὑμῶν 16
διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, 12 καὶ πάλιν ἀπὸ
Μακεδονίας 12 ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν
προπεμφθῆναι 13 εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τοῦτο οὖν 17
βουλευόμενος, 14 μήτι 15 ἄρα 16 τῇ ἐλαφρία 17 ἐχρησάμην;

 $^{^1}$ καύχησις, εως, $\mathring{\eta}$, boasting, act of boasting. 2 μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. 3 ἀπλότης, ητος, $\mathring{\eta}$, singleness, hence simplicity. 4 είλικρίνεια, ας, $\mathring{\eta}$, sincerity, purity of motive. 5 σαρκικός, fleshly, carnal. 6 ἀναστρέφω, return, live. 7 περισσώς, abundantly, exceedingly. 8 καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. 9 καθάπερ, even as, just as. 10 πεποίθησις, εως, $\mathring{\eta}$, confidence, trust. 11 πρότερον, formerly, before. 12 Μακεδονία, ας, $\mathring{\eta}$, Macedonia. 13 προπέμπω, send before, send forth. 14 βουλεύω, deliberate, take counsel. 15 μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. 16 ἄρα, so? (introduces a question). 17 ἐλαφρία, ας, $\mathring{\eta}$, vacillation, levity. 18 χράομαι, use, make use of.

Πρὸς Κορινθίους Β 1:18 Byzantine NT

"Η ἃ βουλεύομαι, απτὰ σάρκα βουλεύομαι, ίνα ἦ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναί, ναὶ καὶ τὸ Οὔ, οὔ; Πιστὸς δὲ ὁ θεός, 18 ότι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ οὔ. Ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υίὸς Ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' 19 ήμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ² καὶ Τιμοθέου, 3 οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὔ, ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. Όσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ 20 Ναί, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ Ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ήμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν⁴ ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χριστόν, καὶ 21 χρίσας ήμᾶς, θεός: ὁ καὶ σφραγισάμενος ήμᾶς, καὶ 22 δούς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ήμῶν.

Έγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν 23 ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. Ὁὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, 24 ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν: τῆ γὰρ πίστει

¹ βουλεύω, deliberate, take counsel. ² Σιλουανός, οῦ, ὁ, Silvanus. ³ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁴ βεβαιόω, confirm, secure. ⁵ χρίω, anoint. ⁶ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁷ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ⁸ φείδομαι, spare, abstain. ⁹ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ¹⁰ κυριεύω, be lord over, rule. ¹¹ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker.

έστήκατε.

*Έκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ¹ πρὸς 2
ὑμᾶς ἐλθεῖν. Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ 2
εὐφραίνων² με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; Καὶ 3
ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην¹ ἔχω
ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι
ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. Ἐκ γὰρ πολλῆς 4
θλίψεως καὶ συνοχῆς³ καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ
πολλῶν δακρύων,⁴ οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν
ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως⁵ εἰς ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ 5 μέρους – ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ⁶ – πάντας ὑμᾶς. Ἱκανὸν τῷ 6 τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία⁷ αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων: ὥστε 7 τοὐναντίον⁸ μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι⁹ καὶ παρακαλέσαι, μήπως¹⁰ τῆ περισσοτέρᾳ¹¹ λύπη¹

 $^{^1}$ λύπη, ης, ή, pain, grief. 2 εὐφραίνω, rejoice, cheer. 3 συνοχή, ῆς, ή, dismay, anguish. 4 δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. 5 περισσώς, abundantly, exceedingly. 6 ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. 7 ἐπιτιμία, ας, ή, punishment. 8 τοὐναντίον, on the contrary. 9 χαρίζομαι, give freely, forgive. 10 μήπως, lest in any way, lest perhaps. 11 περισσός, excessive, abundant.

Πρὸς Κορινθίους Β 2:8 Byzantine NT

καταποθῆ¹ ὁ τοιοῦτος. Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι² 8 εἰς αὐτὸν ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἴνα γνῶ 9 τὴν δοκιμὴν³ ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοι⁴ ἐστε. Ὁ δέ 10 τι χαρίζεσθε, 5 καὶ ἐγώ: καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, 5 ὧ κεχάρισμαι, 5 δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ, ἵνα μὴ 11 πλεονεκτηθῶμεν6 ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ: οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα 7 ἀγνοοῦμεν. 8

Έλθων δὲ εἰς τὴν Τρωάδα² εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 12 χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίω, οὐκ 13 ἔσχηκα ἄνεσιν¹0 τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον¹1 τὸν ἀδελφόν μου: ἀλλὰ ἀποταξάμενος¹2 αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.¹3 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ 14 πάντοτε θριαμβεύοντι¹4 ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ τὴν ὀσμὴν¹5 τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. Ὅτι χριστοῦ εὐωδία¹6 ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν 15

¹ καταπίνω, drink down, swallow. ² κυρόω, confirm, ratify. ³ δοκιμή, ής, ή, proof, approval. ⁴ ὑπήκοος, obedient, listening to. ⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ⁷ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁸ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁹ Τρωάς, άδος, ή, Troas. ¹⁰ ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ¹¹ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹² ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ¹³ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ¹⁴ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ¹⁵ ὀσμή, ής, ή, smell, aroma. ¹⁶ εὐωδία, ας, ή, fragrance, sweet smell.

τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις: οἶς μὲν 16 οσμη θανάτου εἰς θάνατον, οἶς δὲ ὀσμη ζωῆς εἰς ζωήν.

Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ 17 λοιποί, καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ: ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ, κατενώπιον τοῦ θεοῦ, ἐν χριστῷ λαλοῦμεν.

Άρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; Εἰ μὴ χρήζομεν, δος τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν; Ή ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, 2 ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων: 3 φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, όλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις, άλλὰ ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναις.

¹ δσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ² καπηλεύω, trade in, peddle. ³ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ⁴ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁶χρήζω, need, have need of. ⁷ συστατικός, commendatory. ⁸ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁹ ἐγγράφω, inscribe, write. ¹⁰ μέλαν, ink. ¹¹ πλάξ, πλακός, ἡ, tablet, table. ¹² λίθινος, of stone, made of stone. ¹³ σάρκινος, of the flesh, fleshly. ¹⁴ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust.

Πρὸς Κορινθίους Β 3:5 Byzantine NT

δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν: 5 ούχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ έαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ: ὅς καὶ 6ίκάνωσεν² ήμας διακόνους καινής διαθήκης, οὐ γράμματος, άλλὰ πνεύματος: τὸ γὰρ γράμμα³ άποκτένει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία 7 τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις. έγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υίους Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, πῶς 8 ούγὶ μᾶλλον ή διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξη; Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ 9 μᾶλλον περισσεύει ή διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξη. Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν 10 τούτω τῷ μέρει, ἔνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. Εἰ 11 γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ

¹ Ικανότης, ητος, ή, fitness, sufficiency. ² Ικανόω, make sufficient, qualify. ³ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁵ ἐντυπόω, carve, impress. ⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷ κατάκρισις, εως, ή, condemnation, act of condemnation. ⁸ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass.

μένον, ἐν δόξη.

"Εχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῆ παρρησία 12 χρώμεθα: ¹ καὶ οὐ καθάπερ ² Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ³ 13 έπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υίους Ίσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου: ἀλλ' 14 ἐπωρώθη⁵ τὰ νοήματα⁶ αὐτῶν: ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα 3 ἐπὶ τῆ ἀναγνώσει 7 τῆς παλαιᾶς 8 διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ο τι ἐν χριστῷ Άλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα¹⁰ 15 καταργεῖται. άναγινώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα³ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. 11 Ἡνίκα 10 δ' ἂν ἐπιστρέψη πρὸς κύριον, 16 περιαιρεῖται¹² τὸ κάλυμμα.³ Ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά 17 έστιν: οδ¹³ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. 18 Ήμεῖς δὲ πάντες, ἀνακεκαλυμμένω προσώπω τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι, 15 τὴν αὐτὴν εἰκόνα 16

¹χράομαι, use, make use of. ² καθάπερ, even as, just as. ³ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ⁴ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁵ πωρόω, harden, render callous. ⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁷ ἀνάγνωσις, εως, ή, reading. ⁸ παλαιός, old, ancient. ⁹ ἀνακαλύπτω, uncover, unveil. ¹⁰ ἡνίκα, when, at which time. ¹¹ κεῖμαι, lie, be laid. ¹² περιαιρέω, cast off, take away. ¹³ οὖ, where, when. ¹⁴ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ¹⁵ κατοπτρίζομαι, show as in a mirror, mirror. ¹⁶ εἰκών, όνος, ή, image, likeness.

Πρὸς Κορινθίους Β 4:2 Byzantine NT

μεταμορφούμεθα¹ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ² ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔγοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθώς 4 ήλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν: 3 ἀλλὰ ἀπειπάμεθα 4 τὰ 2 κρυπτά 5 τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργία⁷ μηδὲ δολοῦντες⁸ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῆ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες έαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 3 Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον 11 τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, έν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον: 11 ἐν οἷς δ 4 θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν 12 τὰ νοήματα 13 τῶν ἀπίστων, 14 εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι 15 αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν 16 τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὅς έστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, 5 άλλὰ χριστὸν Ἰησοῦν κύριον: ἑαυτοὺς δὲ δούλους

¹ μεταμορφόω, change the form, transform. ² καθάπερ, even as, just as. ³ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁴ ἀπεῖπον, speak out, renounce. ⁵ κρυπτός, hidden, secret. ⁶ αἰσχύνη, ης, ή, shame. ⁷ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁸ δολόω, falsify, adulterate. ⁹ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ¹⁰ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹¹ καλύπτω, cover, veil. ¹² τυφλόω, blind, make blind. ¹³ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ αὐγάζω, see, shine forth. ¹⁶ φωτισμός, οῦ, ὁ, enlightenment, light. ¹⁷ εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Β 4:6

ύμῶν διὰ Ἰησοῦν. Ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς 6 λάμψαι, δς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ χριστοῦ.

"Έχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν³ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις⁴ 7 σκεύεσιν,⁵ ἴνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἦ τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν: ἐν παντὶ θλιβόμενοι,⁻ ἀλλ' οὐ 8 στενοχωρούμενοι:⁵ ἀπορούμενοι,⁰ ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι:¹ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι: πάντοτε τὴν νέκρωσιν¹ τοῦ κυρίου 10 Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες,¹⁴ ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ. ᾿Αεὶ¹ γὰρ ἡμεῖς 11 οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῆ ἐν τῆ θνητῆ¹ σαρκὶ

¹λάμπω, shine. ² φωτισμός, οῦ, ὁ, enlightenment, light. ³ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ⁴ δστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ⁵ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ⁶ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁷ θλίβω, press, oppress. ⁸ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁹ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ¹⁰ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ¹¹ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹² καταβάλλω, strike down, found. ¹³ νέκρωσις, εως, ἡ, death, putting to death. ¹⁴ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁵ ἀεί, always, ever. ¹⁶ θνητός, subject to death, mortal.

Πρὸς Κορινθίους Β 4:12 Byzantine NT

ήμων. "Ωστε ό μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ 12 ζωὴ ἐν ὑμῖν. "Εχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, 13 κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν: εἰδότες ὅτι ὁ 14 ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα 15 ἡ χάρις πλεονάσασα² διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύση εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος 16 διαφθείρεται, αλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως 17 ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων 18 ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα: τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

¹ ἐνεργέω, work, effect. ² πλεονάζω, superabound, make to abound. ³ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁴ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁵ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ⁶ ἔσωθεν, from within, within. ⁻ ἀνακαινόω, renew, amend. ⁵ παραυτίκα, immediately, for the moment. ⁵ ἐλαφρός, light, easy to bear. ¹¹ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ¹¹ βάρος, ους, τό, burden, weight. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce. ¹³ σκοπέω, look at, contemplate. ¹⁴ πρόσκαιρος, temporary, passing.

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους 5 καταλυθή, 3 οἰκοδομὴν 4 ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν άχειροποίητον, 5 αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ ἐν 2 τούτω στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ήμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι 8 ἐπιποθοῦντες: εἴγε 10 καὶ 3ένδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ¹¹ εύρεθησόμεθα. Καὶ γὰρ οἱ 4 οντες ἐν τῷ σκήνει² στενάζομεν βαρούμενοι: 12 ἐφ' ὧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, 13 ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, 8 ἵνα καταποθ $\tilde{\eta}^{14}$ τὸ θνητὸν 15 ὑπὸ τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ 5 κατεργασάμενος 16 ήμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ καὶ δούς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα 17 τοῦ πνεύματος. 6 Θαρροῦντες 18 οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες 19 ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν 20 ἀπὸ τοῦ κυρίου – διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους 7 θαρροῦμεν 18 δέ, καὶ εὐδοκοῦμεν 22 μᾶλλον 8

 $^{^1}$ ἐπίγειος, of the earth, earthly. 2 σκῆνος, ους, τό, tent, lodging. 3 καταλύω, destroy, lodge. 4 οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. 5 ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. 6 στενάζω, groan (internally), sigh deeply. 7 οἰκητήριον, ου, τό, dwelling, habitation. 8 ἐπενδύομαι, put on over. 9 ἐπιποθέω, long for, strain after. 10 εἴγε, if indeed, seeing that. 11 γυμνός, naked, wearing only under-garments. 12 βαρέω, burden, weigh down. 13 ἐκδύω, take off, put off. 14 καταπίνω, drink down, swallow. 15 θνητός, subject to death, mortal. 16 κατεργάζομαι, work out, produce. 17 ἀρραβών, ώνος, ὁ, earnest, pledge. 18 θαρρέω, οf good courage, have confidence. 19 ἐνδημέω, be at home, am at home. 20 ἐκδημέω, leave, be absent. 21 είδος, ους, τό, form, sight. 22 εὐδοκέω, think it good, be well pleased with.

Πρὸς Κορινθίους Β 5:9 Byzantine NT

ἐκδημῆσαι¹ ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι² πρὸς τὸν κύριον. Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,³ εἴτε ἐνδημοῦντες,² 9 εἴτε ἐκδημοῦντες,¹ εὐάρεστοι⁴ αὐτῷ εἶναι. Τοὺς γὰρ 10 πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος⁵ τοῦ χριστοῦ, ἵνα κομίσηται⁶ ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, 11 θεῷ δὲ πεφανερώμεθα: ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. Οὐ γὰρ πάλιν 12 ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. Εἴτε γὰρ 13 ἐξέστημεν, ἱθεῷ: εἴτε σωφρονοῦμεν, ἱι ὑμῖν. Ἡ γὰρ 14 ἀγάπη τοῦ χριστοῦ συνέχει 12 ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο,

¹ ἐκδημέω, leave, be absent. ² ἐνδημέω, be at home, am at home. ³ φιλοτιμέομαι, have as an ambition, aspire to. ⁴ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ⁵ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁶ κομίζω, receive, bring. ⁷ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁸ ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁰ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹¹ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ¹² συνέχω, hold fast, oppress.

ότι εἰ εἶς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες 15 μηκέτι¹ έαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῶ ὑπὲρ αὐτῶν άποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ε Ω στε ήμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν 16 οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα: εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χριστόν, άλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17 $^{\circ}$ Ωστε εἴ τις ἐν χριστῷ, καινὴ κτίσις: $^{\circ}$ τὰ ἀρχαῖα $^{\circ}$ παρῆλθεν, ἰδού, γέγονεν καινὰ τὰ πάντα. Τὰ δὲ πάντα 18 έκ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ίησοῦ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς: ὁς ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον 19 καταλλάσσων έαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.5

¹ μηκέτι, no longer. ² κτίσις, εως, ή, creation, creature. ³ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁴ καταλλάσσω, reconcile. ⁵ καταλλαγή, ής, ή, reconciliation. ⁶ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away.

Πρὸς Κορινθίους Β 5:20 Byzantine NT

Υπέρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν,¹ ὡς τοῦ θεοῦ 20 παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν: δεόμεθα² ὑπέρ χριστοῦ, καταλλάγητε³ τῷ θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, 21 ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

¹ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ² δέομαι, ask, request. ³ καταλλάσσω, reconcile. ⁴ συνεργέω, work together. ⁵ κενός, empty, vain. ⁶ δεκτός, acceptable, welcome. ⁷ ἐπακούω, hear, listen to. ⁸ βοηθέω, come to the aid of. ⁹ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ¹⁰ προσκοπή, ῆς, ή, cause for offense. ¹¹ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹² συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹³ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ¹⁴ στενοχωρία, ας, ή, difficulty, distress. ¹⁵ πληγή, ῆς, ή, blow, wound. ¹⁶ ἀκαταστασία, ας, ή, distrurbance, disorder. ¹⁷ κόπος, ου, ό, labor, trouble. ¹⁸ ἀγρυπνία, ας, ή, sleeplessness, watching.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Β 6:6

νηστείαις, εν άγνότητι, εν γνώσει, εν μακροθυμία, 6 εν χρηστότητι, εν πνεύματι άγίω, εν άγάπη άνυποκρίτω, εν λόγω άληθείας, εν δυνάμει θεοῦ, διὰ 7 τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας 8 καὶ εὐφημίας: ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς: ὡς 9 ἀγνοούμενοι, καὶ ἰδού, ζῶμεν: ὡς παιδευόμενοι, ός ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδού, ζῶμεν: ὡς παιδευόμενοι, 13 καὶ μὴ θανατούμενοι: ὑς λυπούμενοι, ἀεὶ δὲ 10 χαίροντες: ὡς πτωχοί, πολλούς δὲ πλουτίζοντες: ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, 18 ἡ 11 καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. 19 Οὐ στενοχωρεῖσθε 20 ἐν 12 ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε 20 δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις 11 ὑμῶν. 13

 $^{^1}$ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. 2 άγνότης, ητος, ή, purity, chastity. 3 μακροθυμία, ας, ή, long-suffering, patience. 4 χρηστότης, ητος, ή, goodness, kindness. 5 ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. 6 ὅπλον, ου, τό, tool, implement. 7 ἀριστερός, left, on the left. 8 ἀτιμία, ας, ή, dishonor, disgrace. 9 δυσφημία, ας, ή, defamation, slander. 10 εὐφημία, ας, ή, good report, commendation. 11 πλάνος, deceiver, misleading. 12 ἀγνοέω, not know, be unaware. 13 παιδεύω, teach, educate. 14 θανατόω, put to death, subdue. 15 ἀεί, always, ever. 16 πλουτίζω, enrich, make wealthy. 17 κατέχω, hold back, hold fast. 18 Κορίνθιος, ου, ό, Corinthian. 19 πλατύνω, broaden, enlarge. 20 στενοχωρέω, press upon, cramp. 21 σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion.

Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν 1 – ὡς τέκνοις λέγω – πλατύνθητε 2 καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε έτεροζυγοῦντες 3 ἀπίστοις: 4 τίς γὰρ μετογὴ 5 14 δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; Τίς δὲ κοινωνία σωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις γριστῶ πρὸς Βελίαρ; "Η 15 τίς μερὶς 10 πιστῶ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ συγκατάθεσις 16 ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; 12 Υμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθώς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω 13 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω: 14 καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. Διό, Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ 17 άφορίσθητε, 15 λέγει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε: κάγὼ εἰσδέξομαι 6 ύμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς 18 πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ. 17

¹ ἀντιμισθία, ας, ἡ, reward, recompense. ² πλατύνω, broaden, enlarge. ³ ἐτεροζυγέω, be unevenly yoked, be mismated. ⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁵ μετοχή, ῆς, ἡ, sharing, partnership. ⁶ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ⁻ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁵ συμφώνησις, εως, ἡ, agreement, harmony. ⁵ Βελιάρ, ὁ, Beliar. ¹ μερίς, (δος, ἡ, part, portion. ¹¹ συγκατάθεσις, εως, ἡ, agreement, union. ¹² εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹³ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁴ ἐμπεριπατέω, walk about, walk among. ¹⁵ ἀφορίζω, separate, set apart. ¹⁶ εἰσδέχομαι, receive, welcome. ¹⁻ παντοκράτωρ, ορος, ὁ, ruler of all, Almighty.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Β 7:2

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, 7 καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ¹ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες² ἁγιωσύνην³ ἐν φόβῳ θεοῦ.

Χωρήσατε ήμᾶς: οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα 2 ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. Οὐ πρὸς 3 κατάκρισιν λέγω: προείρηκα γάρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. 4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν: πεπλήρωμαι τῆ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῆ χαρᾶ ἐπὶ πάση τῆ θλίψει ἡμῶν.

¹ μολυσμός, οῦ, ὁ, defilement, staining. ² ἐπιτελέω, complete, perform. ³ ἀγιωσύνη, ης, ἡ, holiness, holy or sanctified state. ⁴ χωρέω, make room for, hold. ⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ⁷ κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ⁸ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁹ συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹⁰ συζάω, live with, live together with. ¹¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹² ὑπερπερισσεύω, abound much more, abound exceedingly.

Πρὸς Κορινθίους Β 7:5 Byzantine NT

Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν 5 ἔσχηκεν ἄνεσιν 2 ή σὰρξ ήμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι: 3 ἔξωθεν 4 μάχαι, 5 ἔσωθεν 6 φόβοι. Άλλ' δ 6 παρακαλών τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ θεός, ἐν τῆ παρουσία 8 Τίτου: 9 οὐ μόνον δὲ ἐν τῆ 7 παρουσί a^8 αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῆ παρακλήσει ἡ παρεκλήθη έφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων 10 ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, $^{^{11}}$ τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, $^{^{12}}$ τὸν ὑμῶν ζῆλον $^{^{13}}$ ύπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. Ότι εἰ καὶ 8 έλύπησα ύμᾶς ἐν τῆ ἐπιστολῆ, 14 οὐ μεταμέλομαι, 15 εἰ καὶ μετεμελόμην: 15 βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ 14 έκείνη, εί καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, 9 ούχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν: έλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε 17 έξ ήμων. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη 18 μετάνοιαν 16 εἰς 10

¹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ² ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ³ θλίβω, press, oppress. ⁴ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ⁵ μάχη, ης, ή, fight, conflict. ⁶ ἔσωθεν, from within, within. ⁷ ταπεινός, humble, downcast. ⁸ παρουσία, ας, ή, presence, coming. ⁹ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹⁰ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹¹ ἐπιπόθησις, εως, ή, longing, eager longing. ¹² ὀδυρμός, οῦ, ὁ, lamentation, mourning. ¹³ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁴ ἐπιστολή, ής, ή, letter, dispatch. ¹⁵ μεταμέλομαι, regret, repent. ¹⁶ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ¹⁷ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ¹⁸ λύπη, ης, ή, pain, grief.

σωτηρίαν ἀμεταμέλητον 1 κατεργάζεται: 2 ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη³ θάνατον κατεργάζεται.² Ίδοὺ γάρ, αὐτὸ 11 τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσην κατειργάσατο² ύμῖν σπουδήν, άλλὰ ἀπολογίαν, 5 άλλὰ ἀγανάκτησιν, άλλὰ φόβον, άλλὰ ἐπιπόθησιν, άλλὰ ζῆλον, ⁸ άλλὰ ἐκδίκησιν. ⁹ Έν παντὶ συνεστήσατε έαυτοὺς άγνοὺς 11 εἶναι ἐν τῷ πράγματι. 12 Ἄρα εἰ καὶ 12 ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ είνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, άλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθήναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο 13 παρακεκλήμεθα.

Ἐπὶ δὲ τῆ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως¹³ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῆ χαρᾳ Τίτου,¹⁴ ὅτι ἀναπέπαυται¹⁵ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ 14

¹ ἀμεταμέλητος, without regret, not to be repented of. ² κατεργάζομαι, work out, produce. ³ λύπη, ης, ή, pain, grief. ⁴ σπουδή, ῆς, ἡ, haste, diligence. ⁵ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁶ ἀγανάκτησις, εως, ἡ, indignation. ⁷ ἐπιπόθησις, εως, ἡ, longing, eager longing. ⁸ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἐκδίκησις, εως, ἡ, vengeance, vindication. ¹⁰ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹¹ ἀγνός, pure, holy. ¹² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter.

¹³ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹⁴ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹⁵ ἀναπαύω, refresh, take rest.

ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύνθην: 1 ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις 2 ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου 3 ἀλήθεια ἐγενήθη. Καὶ τὰ 15 σπλάγχνα 4 αὐτοῦ περισσοτέρως 5 εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμιμνῃσκομένου 6 τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, 7 ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου 8 ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω ὅτι ἐν 16 παντὶ θαρρῶ 9 ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν¹⁰ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν **8**δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας: ¹¹ ὅτι 2
ἐν πολλῆ δοκιμῆ ¹² θλίψεως ἡ περισσεία ¹³ τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους ¹⁴ πτωχεία ¹⁵ αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον ¹⁶ τῆς ἀπλότητος ¹⁷ αὐτῶν. ¹⁷ Οτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ 3 δύναμιν αὐθαίρετοι, ¹⁸ μετὰ πολλῆς παρακλήσεως 4 δεόμενοι ¹⁹ ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν ²⁰ τῆς

¹ καταισχύνω, put to shame, shame. ² καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ³ Τίτος, ου, ό, Titus. ⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁵ περισσώς, abundantly, exceedingly. ⁶ ἀναμμνήσκω, remind, remember. ⁷ ὑπακοή, ῆς, ή, obedience. ⁸ τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ⁹ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁰ γνωρίζω, make known, declare. ¹¹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ¹² δοκιμή, ῆς, ή, proof, approval. ¹³ περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. ¹⁴ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁵ πτωχεία, ας, ή, poverty, beggary. ¹⁶ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ¹⁷ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹⁸ αὐθαίρετος, of one's own accord. ¹⁹ δέομαι, ask, request. ²⁰ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution.

διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους: καὶ οὐ καθώς 5 ήλπίσαμεν, άλλ' έαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς 6 Τίτον, 1 ἵνα καθώς προενήρξατο, 2 οὕτως καὶ ἐπιτελέση³ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. Άλλ' 7 ώσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγω, καὶ γνώσει, καὶ πάση σπουδῆ, καὶ τῆ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν άγάπη, ἵνα καὶ ἐν ταύτη τῆ γάριτι περισσεύητε. Οὐ 8 κατ' ἐπιταγὴν⁵ λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς⁴ καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. 9Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν, πλούσιος ἄν, ἵνα ύμεῖς τῆ ἐκείνου πτωχεί α^{10} πλουτήσητε. ¹¹ Καὶ γνώμην 10 ἐν τούτῳ δίδωμι: τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, 13 οἴτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. 14 Νυν 15 δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, 3 11

¹ Τίτος, ου, ὁ, Τίτυκ. ² προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ³ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁴ σπουδή, ῆς, ή, haste, diligence. ⁵ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ⁶ ὑμέτερος, your. ⁷ γνήσιος, genuine, true. ⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ⁹ πτωχεύω, be (extremely) poor, destitute. ¹⁰ πτωχεία, ας, ἡ, poverty, beggary. ¹¹ πλουτέω, be rich, become rich. ¹² γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ¹³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁴ πέρυσι, last year. ¹⁵ νυνί, now, already.

Πρὸς Κορινθίους Β 8:12 Byzantine NT

ὅπως, καθάπερ¹ ἡ προθυμία² τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι³ ἐκ τοῦ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία² 12 πρόκειται,⁴ καθὸ⁵ ἐὰν ἔχῃ τις, εὐπρόσδεκτος,6 οὐ καθὸ⁵ οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις,7 ὑμῖν δὲ θλίψις: 13 ἀλλ' ἐξ ἰσότητος,8 ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα² εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα,10 ἵνα καὶ τὸ 14 ἐκείνων περίσσευμα² γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα:10 ὅπως γένηται ἰσότης,8 καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολύ, 15 οὐκ ἐπλεόνασεν:11 καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν.12

Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν¹³ ὑπὲρ 16

ὑμῶν ἐν τῆ καρδίᾳ Τίτου. ¹⁴ "Οτι τὴν μὲν παράκλησιν 17

ἐδέξατο, σπουδαιότερος ¹⁵ δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος ¹⁶

ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμψαμεν ¹⁷ δὲ μετ' αὐτοῦ 18

τὸν ἀδελφόν, οὖ ὁ ἔπαινος ¹⁸ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ

 $^{^1}$ καθάπερ, even as, just as. 2 προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. 3 ἐπιτελέω, complete, perform. 4 πρόκειμαι, be set before, be exhibited. 5 καθό, in so far as, as. 6 εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. 7 ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. 8 ἰσότης, ητος, ή, equality, fairness. 9 περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. 10 ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. 11 πλεονάζω, superabound, make to abound. 12 ἐλαττονέω, have less, have too little. 13 σπουδή, ής, ή, haste, diligence. 14 Τίτος, ου, ό, Titus. 15 σπουδαῖος, diligent, earnest. 16 αὐθαίρετος, of one's own accord. 17 συμπέμπω, send with, send along with. 18 ἔπαινος, ου, ό, praise, commendation.

πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν: οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ 19 χειροτονηθεὶς ¹ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ² ἡμῶν σύν τῆ χάριτι ταύτη τῆ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν³ ἡμῶν: 20 στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ήμᾶς μωμήσηται ἐν τῆ ταύτη τῆ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν: 21 άδρότητι προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν 22 άδελφὸν ήμῶν, ὅν ἐδοκιμάσαμεν° ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον σντα, νυνὶ δὲ πολὸ σπουδαιότερον, 11 πεποιθήσει 13 πολλή τή εἰς ὑμᾶς. 23 Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, 14 κοινωνὸς 15 ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός: 16 εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χριστοῦ. Τὴν οὖν ἔνδειξιν 17 τῆς ἀγάπης ὑμῶν, 24καὶ ἡμῶν καυχήσεως 18 ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς

¹ χειροτονέω, choose, appoint. ² συνέκδημος, ου, ό, traveling companion, fellow traveler. ³ προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ⁴ στέλλω, arrange, take care. ⁵ μωμάομαι, find fault with, criticize. ⁶ άδρότης, ητος, ή, abundance, lavishness. ⁷ προνοέω, provide for, have regard for. ⁸ συμπέμπω, send with, send along with. ⁹ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁰ πολλάκις, often, many times. ¹¹ σπουδαΐος, diligent, earnest. ¹² νυνί, now, already. ¹³ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ¹⁴ Τίτος, ου, ό, Titus. ¹⁵ κοινωνός, οῦ, ό, partner, sharer. ¹⁶ συνεργός, οῦ, ό, fellow worker. ¹⁷ ἔνδειξις, εως, ή, proof, sign. ¹⁸ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting.

Πρὸς Κορινθίους Β 9:2 Byzantine NT

ένδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους 9 περισσόν 2 μοί έστιν τὸ γράφειν ὑμῖν: οἶδα γὰρ τὴν 2 προθυμίαν³ ນແລ້ນ. ην ύπὲρ ύμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, 4 ὅτι Ἁχαΐα 5 παρεσκεύασται 6 ἀπὸ πέρυσι: 7 καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος 8 ἠρέθισεν 9 τοὺς πλείονας. 3"Επεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα¹⁰ ήμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ 11 ἐν τῷ μέρει τούτῳ: ἵνα, καθώς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ήτε: μήπως, 2 έαν 4 ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, 13 καταισχυνθώμεν 14 ἡμεῖς – ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς – ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως.16 'Άναγκαῖον¹⁷ οὖν ἡγησάμην 5 παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν¹8 εἰς ύμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσιν την προκατηγγελμένην

¹ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ² περισσός, excessive, abundant. ³ προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. ⁴ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ⁵ ἢχαΐα, ας, ή, Achaia. ⁶ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁻ πέρυσι, last year. ፆ ζῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. ⁰ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ¹⁰ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹¹ κενόω, empty, make void. ¹² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹³ ἀπαρασκεύαστος, not ready, unprepared. ¹⁴ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁵ ὑπόστασις, εως, ή, substance, confidence. ¹⁶ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ¹⁻ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹² προέρχομαι, go in front, precede. ¹٩ προκαταρτίζω, arrange beforehand. ²⁰ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand.

εὐλογίαν 1 ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην 2 εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν 1 καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. 3

Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως, Φειδομένως καὶ 6 θερίσει: 5 καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, 1 ἐπ' εὐλογίαις 1 καὶ θερίσει. Εκαστος καθώς προαιρεῖται τῆ καρδία: 7 μὴ ἐκ λύπης 7 ἢ ἐξ ἀνάγκης: 8 ἱλαρὸν 9 γὰρ δότην 10 άγαπᾶ ὁ θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν γάριν 8 περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκεια v^{11} ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον άγαθόν: καθώς γέγραπται, Έσκόρπισεν, 12 ἔδωκεν τοῖς 9 πένησιν: 13 ή δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 10 δὲ ἐπιγορηγῶν 14 σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν 15 γορηγήσαι, 16 καὶ πληθύναι 17 τὸν σπόρον 18 ύμῶν, καὶ αὐξήσαι¹⁹ τὰ γενήματα²⁰ τῆς δικαιοσύνης ύμῶν: ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι 21 εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, 22 11

¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ² ἔτοιμος, ready, prepared. ³ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁴ φειδομένως, sparingly. ⁵ θερίζω, reap, gather. ⁶ προαιρέω, propose, purpose. γλύπη, ης, ἡ, pain, grief. ⁵ ἀλάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁵ Ιλαρός, cheerful, glad. ¹¹ δότης, ου, ὁ, giver. ¹¹ αὐτάρκεια, ας, ἡ, sufficiency, contentment. ¹² σκορπίζω, scatter, disperse. ¹³ πένης, ητος, ὁ, poor, needy. ¹⁴ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ¹⁵ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ¹⁶ χορηγέω, provide, supply in abundance. ¹² πληθύνω, multiply, increase. ¹8 σπόρος, ου, ὁ, seed (sown), seed for sowing. ¹⁰ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁰ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ²¹ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ²² ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity.

Πρὸς Κορινθίους Β 9:12 Byzantine NT

ἤτις κατεργάζεται¹ δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν² τῷ θεῷ. 12 Ὁτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας³ ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα⁴ τὰ ὑστερήματα⁵ τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν² τῷ θεῷ: διὰ τῆς δοκιμῆς⁶ τῆς διακονίας ταύτης 13 δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῆ ὑποταγῆ⁻ τῆς ὁμολογίας⁶ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι⁰ τῆς κοινωνίας¹⁰ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας: καὶ αὐτῶν 14 δεήσει¹¹ ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων¹² ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν¹³ χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. Χάρις δὲ 15 τῷ θεῷ ἐπὶ τῆ ἀνεκδιηγήτῳ¹⁴ αὐτοῦ δωρεᾳ.¹⁵

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς 10
 πραότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ χριστοῦ, ὅς κατὰ
 πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν βὲ θαρρῶ οδὲ

¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ² εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ³ λειτουργία, ας, ή, service, ministry. ⁴ προσαναπληρόω, supply. ⁵ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁶ δοκιμή, ῆς, ή, proof, approval. ⁷ ὑποταγή, ῆς, ή, subjection, obedience. ⁸ ὁμολογία, ας, ή, confession, profession. ⁹ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹⁰ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution. ¹¹ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ¹² ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹³ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁴ ἀνεκδιήγητος, indescribable. ¹⁵ δωρεά, ᾶς, ή, gift, free gift. ¹⁶ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁷ ἐπιείκεια, ας, ή, kindness, gentleness. ¹⁸ ταπεινός, humble, downcast. ¹⁹ ἄπειμι, go away, depart. ²⁰ θαρρέω, of good courage, have confidence.

εἰς ὑμᾶς: δέομαι δέ, τὸ μὴ παρώ v^2 θαρρῆσαι τῆ 2 πεποιθήσει δη λογίζομαι τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ήμᾶς ως κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Έν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα 6 – τὰ γὰρ ὅπλα 7 τῆς στρατείας 8 ἡμῶν 4 οὐ σαρκικά, αλλὰ δυνατὰ τῶ θεῶ πρὸς καθαίρεσιν 10 όχυρωμάτων 11 – λογισμούς 12 καθαιροῦντες 13 καὶ πᾶν 5 ύψωμα 14 ἐπαιρόμενον 15 κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες 16 πᾶν νόημα 17 εἰς τὴν ὑπακοὴν 18 τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐν ἑτοίμ $ω^{19}$ ἔχοντες ἐκδικῆσαι 20 6 πᾶσαν παρακοήν, 21 ὅταν πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 18 7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθώς αὐτὸς χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. Ἐάν 8 τε γὰρ καὶ περισσότερόν²² τι καυχήσωμαι περὶ τῆς

¹ δέομαι, ask, request. ² πάρειμι, be present, have arrived. ³ θαρρέω, of good courage, have confidence. ⁴ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ⁵ τολμάω, dare, endure. ⁶ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁷ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ⁸ στρατεία, ας, ή, campaign, warfare. ⁹ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁰ καθαίρεσις, εως, ή, tearing down, destruction. ¹¹ ὀχύρωμα, τος, τό, fortress, strong defense. ¹² λογισμός, οῦ, ό, reasoning, reflection. ¹³ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁴ ὕψωμα, τος, τό, height, lofty thing. ¹⁵ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹⁶ αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ¹⁷ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁸ ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ¹⁹ ἔτοιμος, ready, prepared. ²⁰ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ²¹ παρακοή, ῆς, ἡ, disobedience. ²² περισσός, excessive, abundant.

έξουσίας ήμῶν - ής ἔδωκεν ὁ κύριος ήμῖν εἰς οἰκοδομήν, 1 καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν 2 ὑμῶν - οὐκ αἰσχυνθήσομαι:³ ἵνα μὴ δόξω ώς ἂν ἐκφοβεῖν⁴ ὑμᾶς 9 διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 5 "Ότι, Αἱ μὲν ἐπιστολαί, 5 Φησίν, 10 βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί: ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος άσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.⁸ Τοῦτο 11 λογιζέσθω ό τοιοῦτος, ὅτι οἶοίε ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν 5 ἀπόντες $_1^{10}$ τοιοῦτοι καὶ παρόντες $_1^{11}$ τῶ Εργω. Οὐ γὰρ τολμωμεν εργω εγκρῖναι εργω η συγκρῖναι εργω 12 έαυτούς τισιν τῶν έαυτοὺς συνιστανόντων:15 ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, 16 συγκρίνοντες 4 έαυτοὺς έαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. Ἡμεῖς 13 δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα 17 καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον 18 τοῦ κανόνος 19 οὖ ἐμέρισεν 20 ἡμῖν ὁ θεός, μέτρου, $^{^{18}}$ ἐφικέσθαι $^{^{21}}$ ἄχρι καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ $\,14$

¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ³ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ⁴ ἐκφοβέω, frighten, terrify. ⁵ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ βαρύς, heavy, burdensome. ⁷ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁸ ἔξουθενέω, despise, ignore. ⁹ οἴος, such as, of what kind. ¹⁰ ἄπειμι, go away, depart. ¹¹ πάρειμι, be present, have arrived. ¹² τολμάω, dare, endure. ¹³ ἐγκρίνω, class, classify. ¹⁴ συγκρίνω, combine, compare. ¹⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁶ μετρέω, measure, estimate. ¹⁷ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ¹⁸ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁹ κανών, όνος, ὁ, rule, standard. ²⁰ μερίζω, divide, part. ²¹ ἐφικνέομαι, reach, come to.

ἐφικνούμενοι¹ εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν² ἑαυτούς: ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν³ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ: οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα⁴ καυχώμενοι, ἐν 15 ἀλλοτρίοις⁵ κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα³ ἡμῶν εἰς περισσείαν, εἰς τὰ ὑπερέκεινα¹¹ 16 ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι³ εἰς τὰ ἔτοιμα¹² καυχήσασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ 17 καυχάσθω. Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, ¹³ ἐκεῖνός 18 ἐστιν δόκιμος, ¹⁴ ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν. ¹³

*Όφελον¹⁵ ἀνείχεσθέ¹⁶ μου μικρὸν τῆ ἀφροσύνη:¹⁻ ἀλλὰ 11
 καὶ ἀνέχεσθέ¹⁶ μου. Ζηλῶ¹ఠ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ:¹⁰ 2
 ἡρμοσάμην²⁰ γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον²¹ ἀγνὴν²²
 παραστῆσαι τῷ χριστῷ. Φοβοῦμαι δὲ μήπως²³ ὡς ὁ 3

¹ ἐρικνέομαι, reach, come to. ² ὑπερεκτείνω, stretch out beyond, overextent. ³ φθάνω, come before another, anticipate. ⁴ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ⁵ ἀλλότριος, strange, foreign. ⁶ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁻ αὐξάνω, cause to grow, increase. ² μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ² κανών, όνος, ὁ, rule, standard. ¹0 περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. ¹¹ ὑπερέκεινα, beyond. ¹² ἔτοιμος, ready, prepared. ¹³ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁴ δόκιμος, tested, approved. ¹⁵ δφελον, would that (used to express a fruitless wish) ¹⁶ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁻ ἀφροσύνη, ης, ή, foolishness, want of sense. ¹² ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹² ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ²⁰ ἀρμόζω, fit, join. ²¹ παρθένος, ου, ή, virgin. ²² ἀγνός, pure, holy. ²³ μήπως, lest in any way, lest perhaps.

οσις¹ Εὔαν² ἐξηπάτησεν³ ἐν τῆ πανουργία⁴ αὐτοῦ,ούτως φθαρῆ τὰ νοήματα ύμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον 4 Ίησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ο οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε.⁸ Λογίζομαι γὰρ 5 μηδὲν ὑστερηκέναι 3 τῶν ὑπὲρ λίαν 10 ἀποστόλων. Εἰ δὲ 6 καὶ ἰδιώτης 11 τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῆ γνώσει: ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. "Η ἁμαρτίαν 7 ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινών 12 ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, 13 ὅτι δωρεὰν 14 τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; "Άλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, 15 λαβὼν ὀψώνιον 16 πρὸς 8 τὴν ὑμῶν διακονίαν: καὶ παρὼν¹⁷ πρὸς ὑμᾶς καὶ 9 ύστερηθείς, οὐ κατενάρκησα¹⁸ οὐδενός: τὸ γὰρ ύστέρημά¹⁹ μου προσανεπλήρωσαν²⁰ οἱ ἀδελφοί,

¹ δρις, εως, ό, snake, serpent. ² Εὔα, ας, ή, Eve. ³ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ⁴ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁷ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ⁸ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ λίαν, greatly, very. ¹¹ ἰδιώτης, ου, ό, unskilled or ungifted person, amateur. ¹² ταπεινόω, humble, humiliate. ¹³ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁴ δωρεάν, without cost, without cause. ¹⁵ συλάω, rob, plunder. ¹⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹⁷ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁸ καταναρκάω, burden, encumber. ¹⁹ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁰ προσαναπληρόω, supply.

έλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας: καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ² ὑμῖν έμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. "Εστιν ἀλήθεια 10 χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις 3 αὕτη οὐ φραγήσεται 4 εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν 5 τῆς Ἀγαΐας. 6 Διὰ τί; 6 Οτι οὐκ 11 άγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, 12 ἵνα ἐκκόψω⁷ τὴν ἀφορμὴν⁸ τῶν θελόντων ἀφορμήν,⁸ ίνα ἐν ὧ καυχῶνται, εύρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Οἱ 13 γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, εργάται δόλιοι. 11 μετασχηματιζόμενοι ¹² εἰς ἀποστόλους χριστοῦ. Καὶ 14 οὐ θαυμαστόν: αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασγηματίζεται 12 εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν 15 εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται 12 ως διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

¹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ² άβαρής, not burdensome. ³ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ⁴ φράσσω, stop, shut. ⁵ κλίμα, τος, τό, region, territory. ⁶ Άχαΐα, ας, ή, Achaia. ⁷ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ⁸ ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ⁹ ψευδαπόστολος, ου, ό, false apostle. ¹⁰ ἐργάτης, ου, ό, workman, laborer. ¹¹ δόλιος, deceitful, treacherous. ¹² μετασγηματίζω, transform, disguise. ¹³ θαυμαστός, wonderful, marvelous.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξη ἄφρονα είναι: εἰ δὲ μήγε, 2 16 κἂν³ ώς ἄφρονα¹ δέξασθέ με, ἵνα κάγὼ μικρόν τι καυγήσωμαι. Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ κύριον, ἀλλ' ὡς 17 ἐν ἀφροσύνη, 4 ἐν ταύτη τῆ ὑποστάσει τῆς καυγήσεως. Έπεὶ πολλοὶ καυγῶνται κατὰ τὴν σάρκα, 18 κάγὼ καυγήσομαι. Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν 19 ἀφρόνων, 1 φρόνιμοι 9 ὄντες. Ανέχεσθε 8 γάρ, εἴ τις ὑμᾶς 20 καταδουλοί, 10 εἴ τις κατεσθίει, 11 εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, 12 εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. 13 Κατὰ 21 ἀτιμίαν 14 λέγω, ώς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν: ἐν ὧ δ' ἄν τις τολμ \tilde{a}^{15} – ἐν ἀφροσύνη λέγω – τολμ \tilde{a}^{15} κάγώ. 22 Έβραῖοί 16 εἰσιν; Κάγώ. Ἰσραηλῖταί 17 εἰσιν; Κάγώ. Σπέρμα Άβραάμ εἰσιν; Κάγώ. Διάκονοι χριστοῦ εἰσιν 23 ; $- \pi αραφρονῶν¹⁸ λαλῶ <math>- \Upsilonπὲρ ἐγώ. Ἐν κόποις¹⁹$ περισσοτέρως, 20 έν πληγαῖς 21 ὑπερβαλλόντως, 22 έν

¹ ἄφρων, foolish, senseless. ² μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ³ κἄν, and if, even if. ⁴ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ⁵ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁷ ἡδέως, sweetly, gladly. ⁸ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ καταδουλόω, enslave. ¹¹ κατεσθίω, eat up, devour. ¹² ἐπαίρω, lift up, raise. ¹³ δέρω, beat, flay. ¹⁴ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁵ τολμάω, dare, endure. ¹⁶ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ¹⁷ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁸ παραφρονέω, be beside oneself, be insane. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ²¹ πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. ²² ὑπερβαλλόντως, above measure, much more.

συλακαῖς περισσοτέρως, έν θανάτοις πολλάκις, ύπὸ 24 Ἰουδαίων πεντάκις³ τεσσαράκοντα⁴ παρὰ μίαν ἔλαβον. ἐραβδίσθην, απαξ⁷ ἐλιθάσθην, τρὶς 25Τρὶς⁵ ἐναυάγησα, ⁹ νυχθήμερον ¹⁰ ἐν τῷ βυθῷ ¹¹ πεποίηκα: 26 όδοιπορίαις 12 πολλάκις, 2 κινδύνοις 13 ποταμών, 14 κινδύνοις 13 ληστών, 15 κινδύνοις 13 ἐκ γένους, 16 κινδύνοις 13 έξ έθνῶν, κινδύνοις 13 έν πόλει, κινδύνοις 13 ἐν ἐρημία, 17 κινδύνοις 13 ἐν θαλάσση, κινδύνοις 13 ἐν ψευδαδέλφοις: 18 ἐν κόπω 19 καὶ μόχθω, 20 ἐν ἀγρυπνίαις 27 πολλάκις, 2 ἐν λιμ $\tilde{\omega}^{22}$ καὶ δίψει, 23 ἐν νηστείαις 24 πολλάκις, 2 ἐν ψύχει 25 καὶ γυμνότητι. 26 Χωρὶς τῶν 28 παρεκτός, 27 ή ἐπισύστασίς 28 μου ή καθ' ἡμέραν, ή μέριμνα²⁹ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ 29 ούκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ

¹ περισσώς, abundantly, exceedingly. ² πολλάκις, often, many times. ³ πεντάκις, five times. ⁴ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁵ τρίς, thrice, three times. ⁶ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ⁷ ἄπαξ, once, once for all. ⁸ λιθάζω, throw stones, stone. ⁹ ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. ¹⁰ νυχθήμερον, ου, τό, day and a night, twenty-four hours. ¹¹ βυθός, οῦ, ὁ, sea, deep water. ¹² ὁδοιπορία, ας, ή, walking, journey. ¹³ κίνδυνος, ου, ό, danger, peril. ¹⁴ ποταμός, οῦ, ὁ, river, stream. ¹⁵ ληστής, οῦ, ὁ, robber, brigand. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ ἐρημία, ας, ή, wilderness, desert. ¹⁸ ψευδάδελφος, ου, ὁ, false brother. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ μόχθος, ου, ὁ, toil, hardship. ²¹ ἀγρυπνία, ας, ή, sleeplessness, watching. ²² λιμός, οῦ, ὁ, hunger, famine. ²³ δίψος, ους, τό, thirst. ²⁴ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ²⁵ ψῦχος, ους, τό, cold. ²⁶ γυμνότης, ητος, ή, nakedness, exposure. ²⁷ παρεκτός, except for, apart from. ²⁸ ἐπισύστασις, εως, ή, gathering, concourse. ²⁹ μέριμνα, ης, ή, care, anxiety.

πυροῦμαι; ¹ Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας ² μου 30 καυχήσομαι. Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 31 χριστοῦ οἶδεν, ὁ ἀν εὐλογητὸς ³ εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ⁴ Ἐν Δαμασκῷ ⁵ ὁ ἐθνάρχης ⁶ Ἀρέτα ⁷ τοῦ 32 βασιλέως ἐφρούρει ⁸ τὴν Δαμασκηνῶν ⁹ πόλιν, πιάσαι με θέλων: καὶ διὰ θυρίδος ¹¹ ἐν σαργάνη ¹² ἐχαλάσθην ¹³ 33 διὰ τοῦ τείχους ¹⁴ καὶ ἐξέφυγον ¹⁵ τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δη¹⁶ οὐ συμφέρει¹⁷ μοι: ἐλεύσομαι γὰρ εἰς **12** ὀπτασίας¹⁸ καὶ ἀποκαλύψεις¹⁹ κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον 2 ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων²⁰ – εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα: εἴτε ἐκτὸς²¹ τοῦ σώματος οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ἀρπαγέντα²² τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον – εἴτε ἐν σώματι, 3 εἴτε ἐκτὸς²¹ τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ὅτι 4

¹ πυρόω, burn, am purified by fire. ² ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ³ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁴ ψεύδομαι, lie. ⁵ Δαμασκός, οῦ, ἡ, Damascus. ⁶ ἐθνάρχης, ου, ὁ, ethnarch (provincial governor). ⁷ Ἀρέτας, α, ὁ, Aretas. ⁸ φρουρέω, guard, protect. ⁹ Δαμασκηνός, from Damascus, inhabitant of Damascus. ¹⁰ πιάζω, take, lay hold of. ¹¹ θυρίς, ίδος, ἡ, window, windowsill. ¹² σαργάνη, ης, ἡ, basket. ¹³ χαλάω, slacken, let down. ¹⁴ τείχος, ους, τό, wall. ¹⁵ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ¹⁶ δή, also, indeed. ¹⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁸ ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ¹⁹ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²⁰ δεκατέσσαρες, fourteen, 14. ²¹ ἐκτός, aside from, besides. ²² ἀρπάζω, seize, snatch.

ήρπάγη¹ εἰς τὸν παράδεισον,² καὶ ἤκουσεν ἄρρητα³ ρήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπω λαλῆσαι. Υπὲρ τοῦ 5 τοιούτου καυγήσομαι: ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου: ἐὰν γὰρ 6 θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων: δάλήθειαν γὰρ ἐρῶ: Φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ δ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῆ ὑπερβολῆ 7 τῶν 7 ἀποκαλύψεων⁸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλο ψ^{10} τῆ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζη, 11 ίνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Υπερ τούτου τρὶς 12 τον κύριον 8 παρεκάλεσα ἵνα ἀποστ $\tilde{\eta}^{13}$ ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἴρηκέν μοι, 9 Άρκεῖ¹⁴ σοι ή χάρις μου: ή γὰρ δύναμίς μου ἐν καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις 4 μου, ἵνα ἐπισκηνώση 17 ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ εὐδοκ $\tilde{\omega}^{^{18}}$ ἐν 10

¹ ἀρπάζω, seize, snatch. ² παράδεισος, ου, ό, paradise, Paradise. ³ ἄρρητος, inexpressible, unspeakable. ⁴ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ⁵ ἄφρων, foolish, senseless. ⁶ φείδομαι, spare, abstain. ⁷ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁸ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁹ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ¹⁰ σκόλοψ, οπος, ὁ, thorn, splinter. ¹¹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹² τρίς, thrice, three times. ¹³ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁴ ἀρκέω, assist, suffice. ¹⁵ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁶ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ¹⁷ ἐπισκηνόω, dwell, set up a tent upon. ¹⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with.

ἀσθενείαις, ¹ ἐν ὕβρεσιν, ² ἐν ἀνάγκαις, ³ ἐν διωγμοῖς, ⁴ ἐν στενοχωρίαις, ⁵ ὑπὲρ χριστοῦ: ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

Γέγονα ἄφρων καυχώμενος: ὑμεῖς με ἠναγκάσατε: ἐγὼ 11 γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι: οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν 12 ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῆ, ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν δ ἡττήθητε ἀπὸρ τὰς λοιπὰς 13 ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

Τδού, τρίτον έτοίμως 6 ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ 14 καταναρκήσω 14 ὑμῶν: οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς: οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν 17

¹ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ² ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ³ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ⁴ διωγμός, οῦ, ὁ, persecution. ⁵ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ⁶ ἄφρων, foolish, senseless. ⁷ ἀναγκάζω, force, compel. ⁸ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ λίαν, greatly, very. ¹¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹² τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹³ ἡττάομαι, be overcome or defeated, am defeated. ¹⁴ καταναρκάω, burden, encumber. ¹⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁶ ἐτοίμως, readily. ¹⁷ γονεύς, έως, ὁ, parent.

θησαυρίζειν, άλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. Έγὼ δὲ 15 ἤδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἤττον ἀγαπῶμαι. Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα 16 ὑμᾶς: ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον.

Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ 17 ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; Παρεκάλεσα Τίτον, καὶ 18 συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν: μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; Οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴγνεσιν;
Οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴγνεσιν;

Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; ¹⁶ Κατενώπιον ¹⁷ 19
τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν: τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί,
ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. ¹⁸ Φοβοῦμαι γάρ, μήπως ¹⁹ 20
ἐλθὼν οὐχ οἴους ²⁰ θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν

¹ θησαυρίζω, lay up, store up. ² γονεύς, έως, δ, parent. ³ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ⁴ δαπανάω, spend, spend freely. ⁵ ἐκδαπανάω, spend completely. ⁶ περισσώς, abundantly, exceedingly. ⁷ ἤττων, lesser, inferior. ⁸ καταβαρέω, burden, weigh down. ⁹ πανοῦργος, clever, crafty. ¹⁰ δόλος, ου, δ, guile, deceit. ¹¹ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹² Τίτος, ου, δ, Titus. ¹³ συναποστέλλω, send with, send together with. ¹⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁵ ἴχνος, ους, τό, track, footprint. ¹⁶ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁷ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁸ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²⁰ οἴος, such as, of what kind.

οἷον¹ οὐ θέλετε: μήπως² ἔρεις,³ ζῆλοι,⁴ θυμοί,⁵ ἐριθεῖαι,⁶ καταλαλιαί,⁻ ψιθυρισμοί,⁵ φυσιώσεις,² ἀκαταστασίαι: μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσει¹¹ ὁ θεός μου πρὸς 21 ὑμᾶς, καὶ πενθήσω¹² πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων,¹³ καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῆ ἀκαθαρσίᾳ¹⁴ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ¹⁵ ἥ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο 13 μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 Προείρηκα¹6 καὶ προλέγω,¹6 ὡς παρὼν¹7 τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν¹8 νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν¹3 καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι: ἐπεὶ δοκιμὴν²0 ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος χριστοῦ, 3 ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ²¹ ἐν ὑμῖν: καὶ 4 γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας,²² ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως

 $^{^1}$ οίος, such as, of what kind. 2 μήπως, lest in any way, lest perhaps. 3 ξρις, ιδος, 1 η, strife, contention. 4 ζῆλος, ου, 5 0, zeal, jealousy. 5 0 υμός, ου, 5 0, wrath, outburst of passion. 6 ἐριθεία, ας, 1 η, rivalry, ambition. 7 καταλαλιά, 1 ας, 1 η, evil speech, slander. 8 ψιθυρισμός, οῦ, 5 0, gossiping, secret slandering. 9 φυσίωσις, εως, 1 η, puffing up, arrogance. 10 ἀκαταστασία, ας, 1 η, distrurbance, disorder. 11 ταπεινόω, humble, humiliate. 12 πενθέω, mourn, lament. 13 προαμαρτάνω, sin beforehand, sin previously. 14 ἀκαθαρσία, ας, 1 η, uncleanness, impurity. 15 ἀσέλγεια, ας, 1 η, licentiousness, debauchery. 16 προλέγω, say beforehand, forewarn. 17 πάρειμι, be present, have arrived. 18 ἄπειμι, go away, depart. 19 φείδοιμαι, spare, abstain. 20 δοκιμή, 1 ης, 1 η, proof, approval. 21 δυνατέω, be able, be powerful. 22 ἀσθένεια, ας, 1 η, weakness, sickness.

θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῶ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. 5 Έαυτούς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῆ πίστει, ἑαυτούς δοκιμάζετε. Ή οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτούς, ὅτι Ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; Εἰ μήτι² ἀδόκιμοί³ ἐστε. Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 6 άδόκιμοι.³ Εὔχομαι⁴ δὲ πρὸς τὸν θεόν, μὴ ποιῆσαι 7 ύμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι⁵ φανῶμεν, άλλ' ίνα ύμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι³ ώμεν. Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' 8 ύπὲρ τῆς ἀληθείας. Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς 9 άσθενώμεν, ύμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε: τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, 4 τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 6 Δ ιὰ τοῦτο ταῦτα 10 ἀπὼν⁷ γράφω, ἵνα παρὼν⁸ μὴ ἀποτόμως⁹ χρήσωμαι, 10 κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομήν, 11 καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 12

¹ δοκιμάζω, prove, approve. ² μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ³ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁴ εὔχομαι, pray, wish. ⁵ δόκιμος, tested, approved. ⁶ κατάρτισις, εως, ή, being made complete, perfecting. ⁷ ἄπειμι, go away, depart. ⁸ πάρειμι, be present, have arrived. ⁹ ἀποτόμως, severely, rigorously. ¹⁰ χράομαι, use, make use of. ¹¹ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹² καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction.

Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε: καταρτίζεσθε, ¹ παρακαλεῖσθε, 11 τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε: ² καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους 12 ἐν ἀγίῳ φιλήματι. ³

Άσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13

Ή χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ 14 θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἀγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

 $^{^{1}}$ καταρτίζω, mend, fit. 2 εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace. 3 φίλημα, τος, τό, kiss. 4 κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution.